

Nieuwe natuur in het Hunzedal

Van Hunze-visie tot uitvoering:
resultaten na 35 (!) jaar

Uko Vegter
Het Drentse Landschap

2 oktober 2025



1

Inhoud

Hunzevisie

- aanleiding
- hoofdlijnen visie-inhoud
- basis hydro-ecologisch onderzoek

Inrichting deelgebieden

- van boven- naar benedenloop

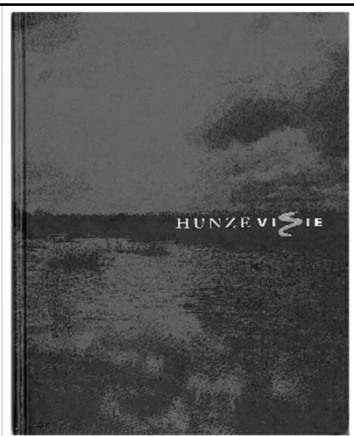
Beschouwing resultaten

- succes en faalfactoren

Vragen en discussie



2



Hunzevisie 1995 – geactualiseerd in 2014

- 1990: kansen ondanks agrarische inrichting
- nieuw, dynamisch beekdallandschap, water sturend
- herstel meanderende beek inclusief beekprocessen, herstel grondwater-relatie Hondsrug – Hunzedal
- hydro-ecologische systeemanalyse Hunzedal/De Branden (obv. landschapsecologische analyse Drentse Aa)
- combinatie gebiedsfuncties vanaf het begin
- landschapsvisie Hunzedal 2019 met nieuwe beleidsopgaven (veenoxidatie, energie, inclusieve landbouw)

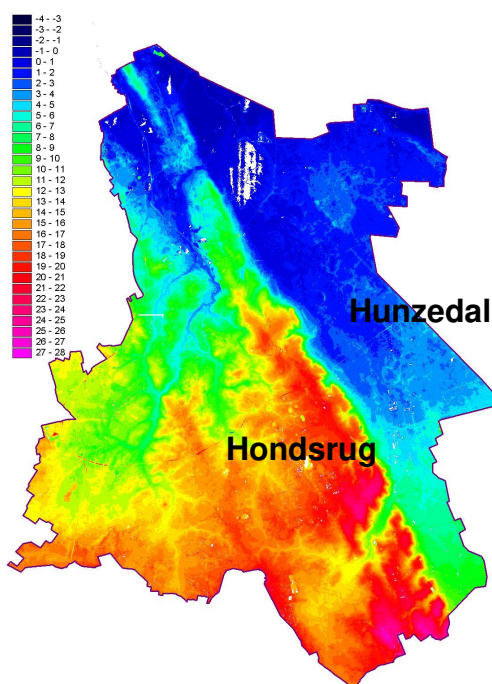
streefbeeld 1995

3

Hoogteligging

Hunze:

- midden- en bovenstrooms vrij afwaterend
- benedenstrooms onder invloed boezemsysteem



4

Van recht kanaal...



5

...naar meanderende beek met stootoevers...



6

... en afzetting van materiaal in binnenbochten



7

Versnelling realisatie Hunze-visie:
1998...de eerste keer wateroverlast

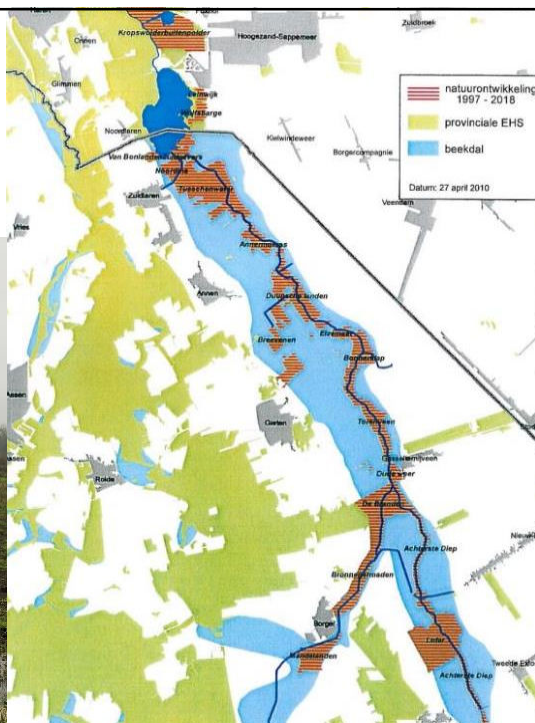


8



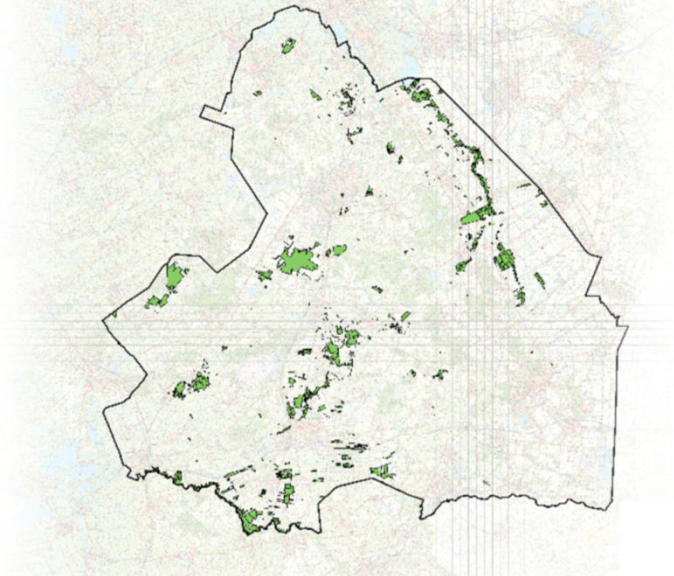
9

Ketting van natuurgebieden rond de Hunze: van Emmen tot aan het Wad



10

Ligging terreinen Hunzedal in Drenthe: 3000 ha



Het Drentse Landschap

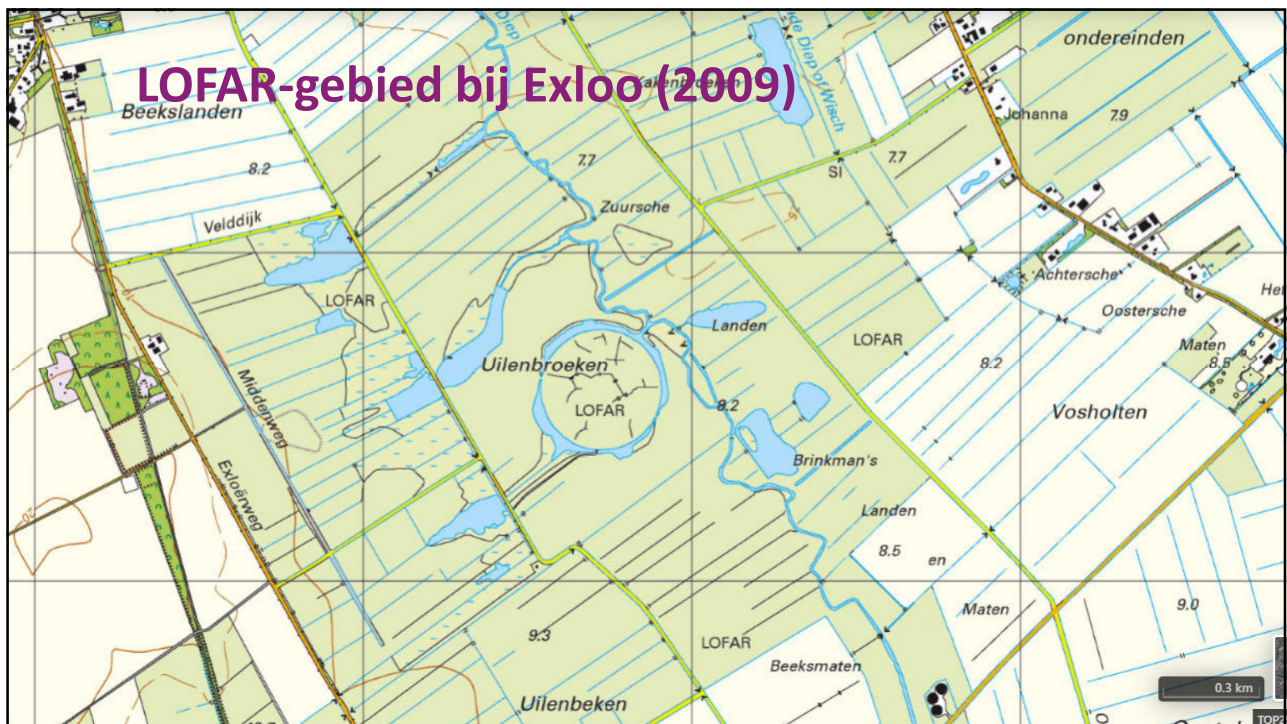
11

Zoersche landen bij Valthe

- huidig brongebied: broekbos, rietmoeras en bevers



12



13



14



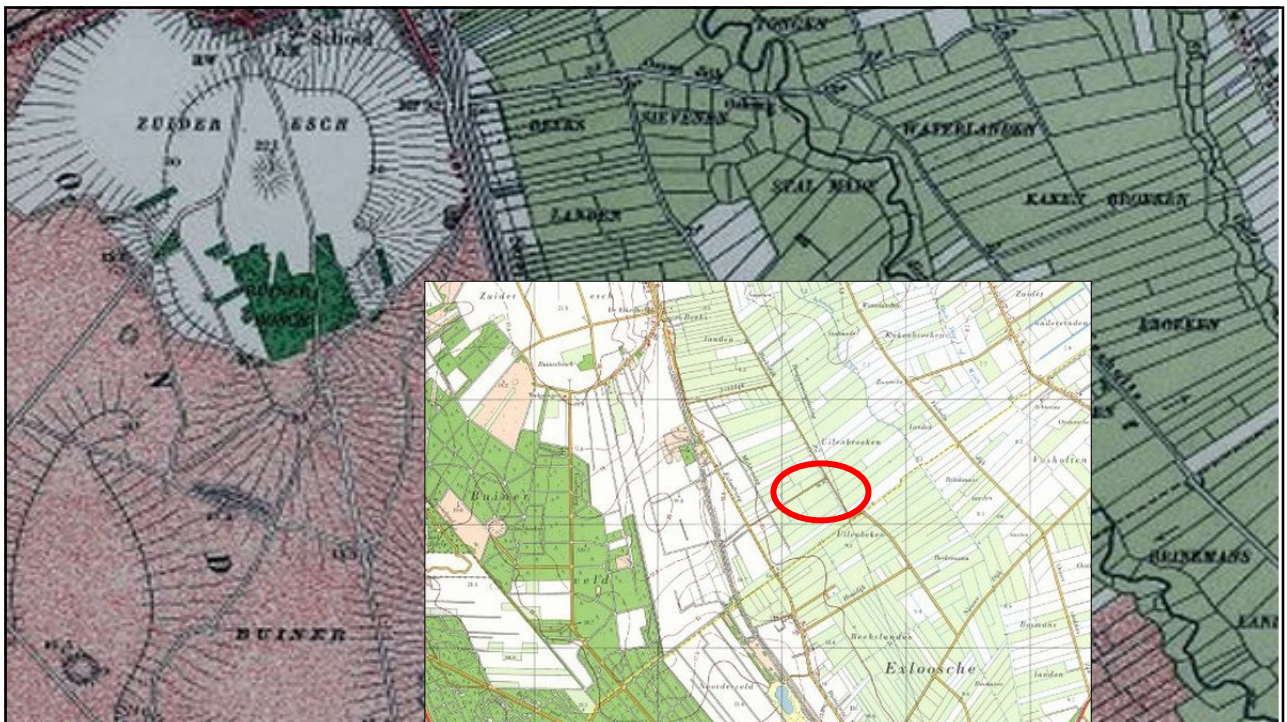
15



Voor de inrichting...



16



17



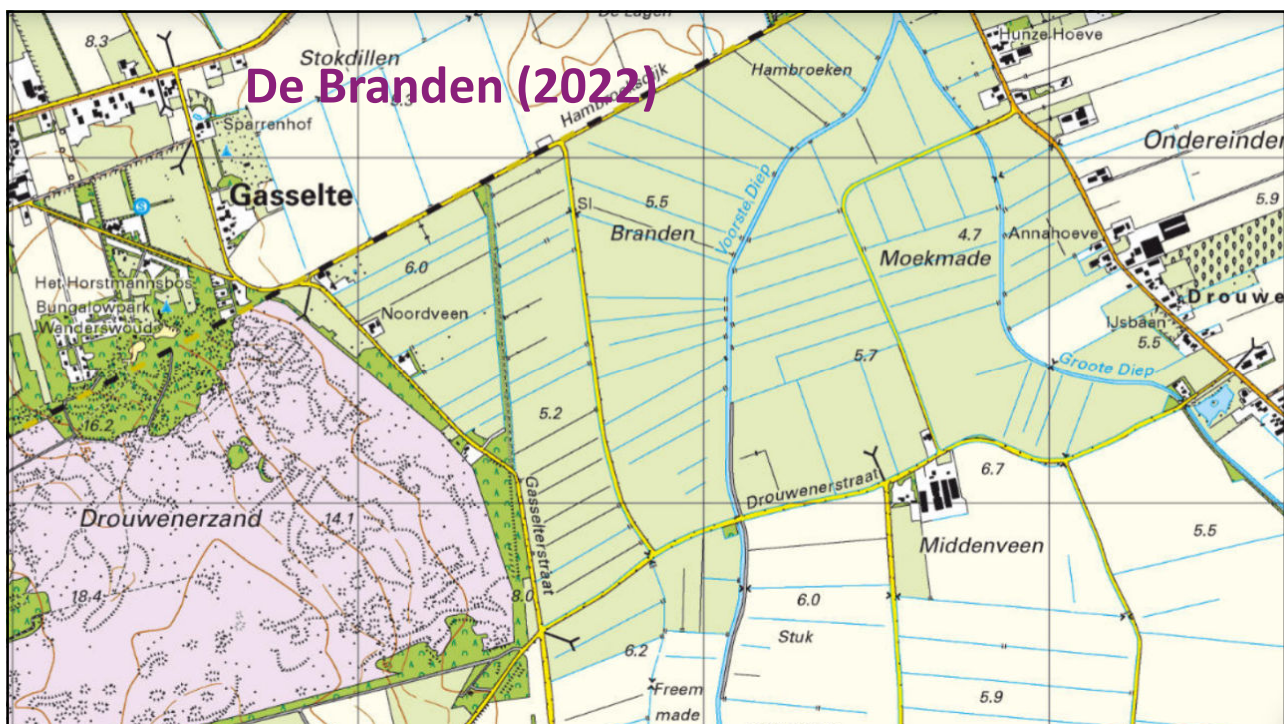
18



19



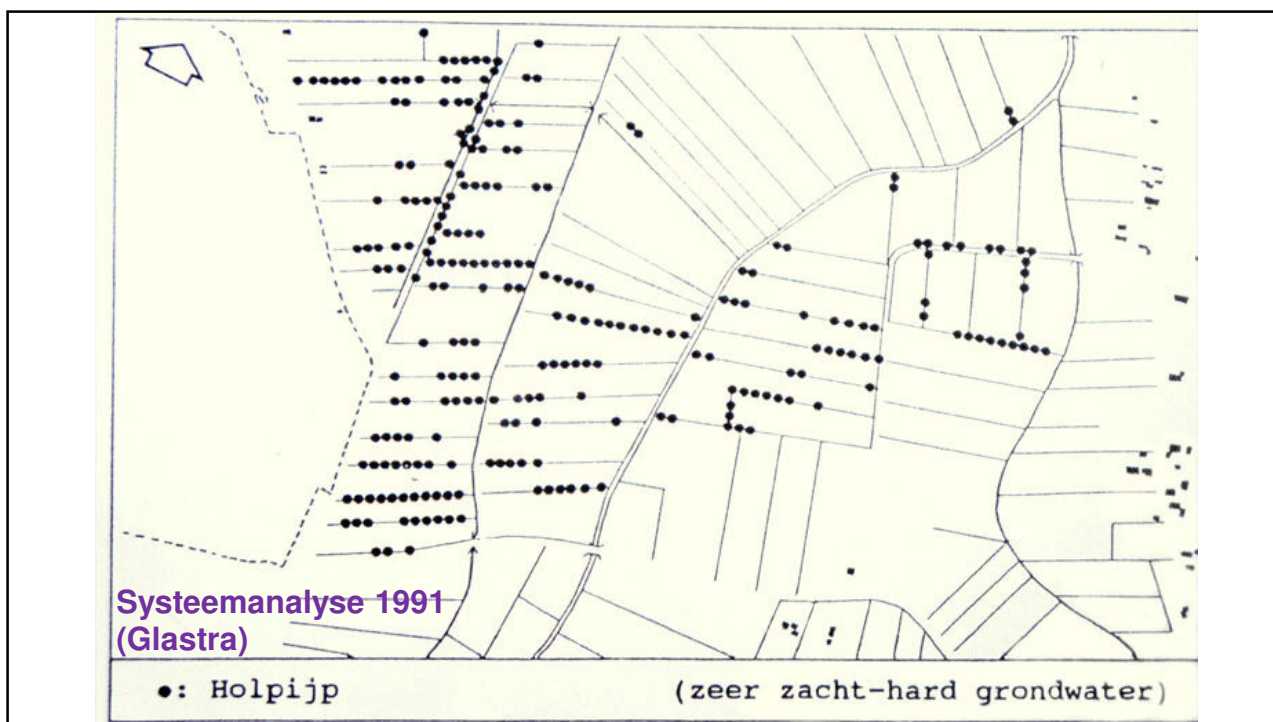
20



21



22



23



24



25



26

'Bevergebied' Spijkerboor (2024): aantakken oude Hunze-meanders



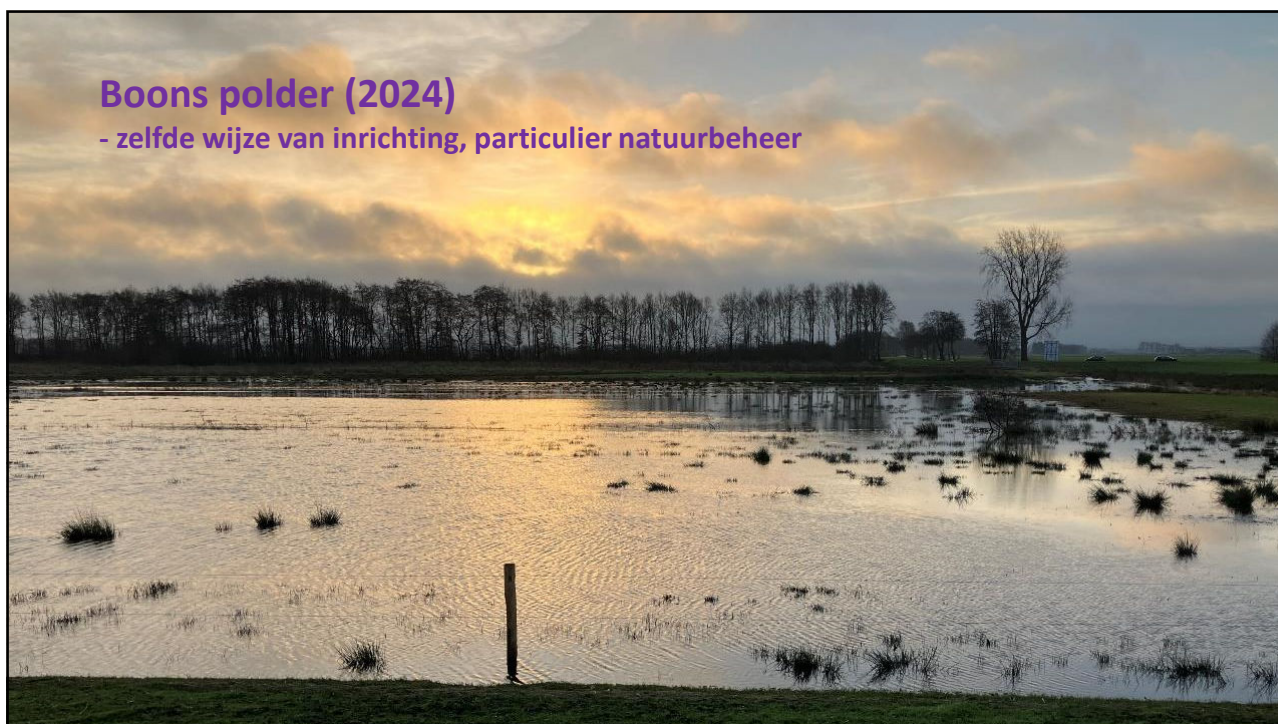
27

Annermoeras (2003)

- voedselrijk moerassysteem oiv. boezem
- leren over wijze van beekherstel



28



Boons polder (2024)

- zelfde wijze van inrichting, particulier natuurbeheer

29



Benedenloop Hunzedal:

- Tussenwater en Noordma

30



33



34



35



36

Eerste jaren

- al grote rijkdom vogels: moerasvogels, steltlopers, roofvogels, eenden, ganzen, broedende lepelaars (voor het eerst in Drenthe)
- otter, bever...
- vegetatie rietlanden



37



38



39



40

Vullen vanuit Zuidlaardermeer...



41



42



43

35 jaar: van visie t/m uitvoering

- ca. 3000 ha nieuwe natuur
- natuurrijk beekdallandschap van Emmen tot aan Stad
- (water)systeemherstel, niet overal
- kracht 'watermotor' lokaal verbluffend: beekdalveenvorming Lofar en Mandelanden
- combinatie van functies: natuur, water(berging/winning), recreatief gebruik, CO₂-vastlegging, lokale economie
- profijt landbouw (grondruil, pachtgebruik, inclusieve landbouw)
- kracht van integrale visievorming, heldere stip op de horizon



44



45

Succes- en faalfactoren

Succes:

- kracht van heldere visie onderbouwd door landschapsecologisch onderzoek
- combinatie van functies: meerwaarde voor andere partijen (water, recreatie, lokale economie)
- beschikbaarheid lage natte veengronden
- goede respons natuur (schraallanden, vogels, vissen, bever, otter): beleving voor omgeving

Faal:

- (water)systeemherstel alleen plaatselijk mogelijk, grondbeschikbaarheid daarvoor te beperkt (begrenzing NNN, zie ook boek Oud water in de nieuwe tijd)
- beekherstel niet overal goed uitgevoerd: lessen om te leren

46

Toekomst:



- inrichten laatste deelgebieden
- monitoren ontwikkeling en waar nodig bijsturen (water)beheer
- blijven afstemmen met omwonenden/omgeving

47

Vragen?



48